

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας

Σύνοψη διαμεσολάβησης

Παρέμβαση του Συνηγόρου σχετικά με τις προϋποθέσεις χορήγησης σύνταξης σε ομογενείς ανασφάλιστους υπερήλικες

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Χρήστος Α. Ιωάννου
Ειδική Επιστήμονας: Παυλίνα Κοντογεωργοπούλου

Ιούνιος 2013

Ο Συνήγορος του Πολίτη διερεύνησε αναφορές Ελλήνων ομογενών από τρίτες χώρες σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση της σύνταξης ανασφάλιστου υπερήλικα, μετά τις τροποποιήσεις που επέφερε ο ν. 4093/2012. Ειδικότερα, μεγάλος αριθμός ανασφάλιστων υπερήλικων, ήδη συνταξιούχων, που λαμβάνουν μικρή σύνταξη από τις χώρες τους ή δεν έχουν συμπληρώσει 20ετία διαμονής στην Ελλάδα στερούνται πλέον την παροχή σύνταξης από 1^{ης}.3.2013. Οι αλλαγές του νόμου εφαρμόστηκαν και στις εκκρεμείς αιτήσεις για σύνταξη.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, σε έγγραφο που απηύθυνε προς το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, **τόνισε** ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις οδηγούν στην πλήρη στέρηση της σύνταξης ανασφάλιστου υπερήλικα από πρόσωπα τα οποία ανήκουν σε ιδιαίτερος ευπαθή ομάδα του πληθυσμού. Επίσης, ότι βρίσκονται σε αντίθεση με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και το Σύνταγμα.

Περαιτέρω, η Αρχή **επεσήμανε** ότι, ενόψει της ιδιαίτερα χαμηλής σύνταξης που λαμβάνουν οι παλιννοστούντες ομογενείς, η στέρηση της σύνταξης ανασφάλιστου υπερήλικα, θα δημιουργήσει ζητήματα αξιοπρεπούς διαβίωσής τους. Συγκεκριμένα, το ποσόν της σύνταξης που χορηγείται από την χώρα προέλευσης, το οποίο μειώνεται ακόμη περισσότερο μετά την αφαίρεση της εισφοράς για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, είναι ανεπαρκές ακόμα και για την εξασφάλιση τροφής. Το μέτρο είναι επαχθές, καθώς οι δικαιούχοι αδυνατούν να προσαρμοστούν στη νέα κατάσταση, λόγω του προχωρημένου της ηλικίας τους και, σε αρκετές περιπτώσεις, της αδυναμίας επανεγκατάστασης τους στη χώρα από όπου προήλθαν. Ταυτόχρονα η παρουσία της οικογένειάς τους στην Ελλάδα, ιδίως των παιδιών τους, καθιστά το μέτρο προβληματικό και υπονομεύει το δικαίωμα σε ομαλή οικογενειακή ζωή.

Τέλος, η 20ετής διάρκεια διαμονής που απαιτείται μπορεί να θεωρηθεί υπερβολικά μακρά, παρόλο που η απαίτηση μιας ελάχιστης διάρκειας προηγούμενης διαμονής για τη χορήγηση παροχών προνοιακού χαρακτήρα και παροχών αλληλεγγύης μη ανταποδοτικού χαρακτήρα, δεν είναι ασυμβίβαστη με τους κανόνες του ευρωπαϊκού δικαίου και της ΕΣΔΑ.

Ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε από τον αρμόδιο Υπουργό την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων του ν.4093/2012, ως εξής:

- Στις περιπτώσεις που ο ανασφάλιστος υπερήλικας λαμβάνει σύνταξη από άλλη πηγή, μικρότερη από αυτήν που χορηγεί ο ΟΓΑ, να χορηγείται το υπόλοιπο της παροχής μέχρι του ύψους της σύνταξης ανασφάλιστου υπερήλικα.
- Ο χρόνος προηγούμενης μόνιμης και νόμιμης διαμονής στη χώρα, ως προϋπόθεση για τη χορήγηση της σύνταξης ανασφάλιστου υπερήλικα, θα πρέπει να προσδιορισθεί σύμφωνα με τους κανόνες του ευρωπαϊκού δικαίου και του εσωτερικού δικαίου που ορίζουν τις προϋποθέσεις πολιτογράφησης.
- Οι ήδη δικαιούχοι να μην αποκλεισθούν από την παροχή επειδή η διάρκεια της προηγούμενης διαμονής τους είναι βραχύτερη από αυτή που ορίζουν οι νέες διατάξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο:

Τμήμα Επικοινωνίας

Τζαβάρα Καλλιρρόη τηλ. 213 1306 610 κιν. 6979448887

Παραγουιάς Πέτρος τηλ. 213 1306 625 κιν. 6977366424

Παπαγεωργοπούλου Δημητρία τηλ. 213 1306 604 κιν. 6979362413